

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД В ЗДО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)  
Освітня програма «Дошкільна освіта»  
Спеціальність 012 Дошкільна освіта  
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 року

м. Івано-Франківськ – 2023

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Назва дисципліни</b>	Психолого-педагогічний супровід в ЗДО
<b>Викладач (і)</b>	Кирста Наталія Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
<b>Контактний телефон викладача</b>	+380506123995
<b>E-mail викладача</b>	<a href="mailto:nataliia.kyrsta@pnu.edu.ua">nataliia.kyrsta@pnu.edu.ua</a>
<b>Формат дисципліни</b>	Очний/заочний
<b>Обсяг дисципліни</b>	3 кредити ЄКТС, 90 год.
<b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>	<a href="https://d-learn.pnu.edu.ua/">https://d-learn.pnu.edu.ua/</a>
<b>Консультації</b>	Очні консультації за розкладом
<b>2. Анотація до навчальної дисципліни</b>	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів знань про психолого-педагогічний супровід як цілісний інтегративний феномен у контексті різних наукових концепцій усіх учасників освітнього процесу; вироблення умінь виявляти сильні сторони особистості дитини, її внутрішні ресурси, які слугують джерелом позитивних особистісних перетворень у процесі здійснення психолого-педагогічного супроводу її розвитку у ЗДО; здатності обирати доцільні технології психолого-педагогічного супроводу нормотипових дітей і дітей з ООП задля створення оптимальних умов для їх психічного розвитку та особистісного становлення на етапі дошкільного дитинства.</p>	
<b>3. Мета та цілі навчальної дисципліни</b>	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів уявлень про організаційні, педагогічні, психологічні та методичні засади психолого-педагогічного супроводу особистісного розвитку дитини дошкільного віку, дітей з ООП та інших учасників освітнього процесу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- формування практичних умінь та навичок з надання комплексної підтримки дітей дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та їхніх батьків і здійснення психолого-педагогічного супроводу в умовах ЗДО;</li> <li>- ознайомлення із теоретико-практичними та технологічними засадами психолого-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку, дітей з ООП, вихователів, батьків ;</li> <li>- оволодіння знаннями щодо проведення фахівцями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей дошкільного віку та дітей з ООП;</li> <li>- оволодіння вміннями з надання педагогічних послуг дітям раннього і дошкільного віку, дітям з особливими освітніми потребами, їхнім родинам в умовах ЗДО;</li> <li>- оволодіння вміннями з надання різного виду послуг дітям дошкільного віку з родин учасників АТО та ВПО.</li> </ul>	
<b>4. Програмні компетентності та результати навчання</b>	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних</p>	

теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (за стандартом вищої освіти України):

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Спеціальні (фахові компетентності) (за стандартом вищої освіти України):

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

Програмні результати навчання:

ПРН-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПРН-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН-14. Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

Загальні компетентності (за професійним стандартом):

ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з

представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).  
ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).

Професійні компетентності (за професійним стандартом):

**А Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу**

***А3. Оцінювально-аналітична***

А 3.1. Здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу відповідно до можливостей та потреб здобувачів освіти.

**Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища**

***Б1 – Здоров'язбережувальна***

Б1.2. Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

**В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу**

***В1 – Психо-емоційна***

В1.1. Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії.

В1.2. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

***В2 – Педагогічне партнерство***

В2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

В2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

В2.3. Здатність до командної взаємодії.

**Г. Професійний розвиток та самовдосконалення**

***Г1 - Здатність до навчання впродовж життя***

Г1.1 Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності.

Г1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту.

***Г2 – Інформаційно-комунікаційна***

Г2.1. Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі

Г2.2. Здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

Г2.3. Здатність дотримуватись правил безпечної поведінки в цифровому середовищі.

**5. Організація навчання**

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24/6
самостійна робота	54/80

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	012 Дошкільна освіта	4	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Теоретико - методичні основи психологічного супроводу в ЗДО	2	2	10
Тема 2. Організаційно-методичні основи педагогічного супроводу в ЗДО	2	4	10
Тема 3. Методологічні і правові засади психолого - педагогічного супроводу дітей з ООП	2	4	10
Тема 4. Завдання та принципи діяльності ІРЦ в Україні	2	4	8
Тема 5. Команда ППС в ЗДО	2	6	8
Тема 6. Психолого - педагогічний супровід батьківства	2	4	8
<b>ЗАГ.:</b>	<b>12</b>	<b>24</b>	<b>54</b>
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>У процесі контролю рівня знань й активності здобувачів оцінці підлягають рівень знань, продемонстрований у відповідях з теоретичного матеріалу та активності під час обговорення тем практичних занять, у формі доповнень до відповідей інших здобувачів.</p> <p>Оцінювання знань здобувачів:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• письмові, усні опитування, тестування;</li> <li>• перевірка навичок;</li> <li>• проекти;</li> <li>• безпосереднє спостереження за діяльністю фахівців.</li> </ul> <p>Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента здійснюється на основі результатів поточного (максимальний бал – 50) та підсумкового контролю (максимальний бал – 50). Поточний контроль передбачає оцінювання знань здобувачів щодо засвоєння програмового матеріалу з курсу на практичних заняттях (40 балів) та у процесі виконання ними завдань самостійної роботи (10 балів).</p> <p>Допуск до семестрового іспиту мінімально становить 25 балів (максимально 50 балів), семестровий іспит – 25-50 балів. Навчальний матеріал з освітнього компонента вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою.</p>		

	Семестрова оцінка виставляється на основі отриманих балів за практичні заняття (40 балів), самостійну роботу (10 балів) та екзаменаційну роботу (пройдене тестування на платформі дистанційного навчання в межах 25-50 балів) <a href="https://d-learn.pnu.edu.ua/">https://d-learn.pnu.edu.ua/</a>
Вимоги до письмових робіт	Проводяться в системі дистанційного навчання університету <a href="https://d-learn.pnu.edu.ua">https://d-learn.pnu.edu.ua</a> . Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Пропущені практичні заняття здобувач індивідуально відпрацьовує, виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується: <ul style="list-style-type: none"> <li>- усне опитування;</li> <li>- тестування;</li> <li>- перевірка творчих завдань;</li> <li>- захист презентацій;</li> <li>- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу, самостійної роботи.</li> </ul> Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути не допущений до семестрового іспиту.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуском до іспиту є відвідування здобувачем більше 50% практичних занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання завдань самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль знань здобувачів з курсу здійснюється у формі тестування і вважається виконаним у разі отримання студентом 50 і більше балів. форма контролю – екзамен, форма здачі – тестування, структура білета – 40 тестів, максимальна кількість балів – 50. Навчальний матеріал з освітнього компоненти вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою.

## **7. Політика навчальної дисципліни**

### Письмові роботи

Проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою.

1. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.

2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені

Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої

зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та

проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.).

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsiaosvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності

здобувачів

вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

## 8. Рекомендована література

1. Антонова О. Психолого - педагогічний супровід обдарованої особистості учня // "Школа становлення відповідального громадянина". Авторська модель Людмили Корінної: Навчально-методичний посібник / Автор-упорядник Л.В. Коріння; за заг. ред. С.В. Кириленко, О.І. Кіян, І.Н. Євтушенко. Київ Житомир – Чернівці: "Букрек", 2020. С. 55-68.

2. Калічак Ю.Л., Кирста Н.Р. Психодіагностичний супровід розвитку дитини в умовах ЗДО: практикум. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2019. 60 с.

3. Козлюк О.А. Міждисциплінарний підхід до вивчення феномену дитинства. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2016. № 26. С. 26-31. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip\\_2016\\_26\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip_2016_26_6)

4. Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану (для засновників закладів, науково-педагогічних працівників ІППО,

директорів та педагогічних працівників закладів дошкільної освіти). Київ: 2022. <https://surl.li/zzeghr>

5. Олійник М., Журат Ю., Фесун Г. Розвиток та діагностика пізнавальних процесів дошкільника: навчально-методичний посібник. Чернівці: Родовід, 2019. 176 с.

5. Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ: навчально-методичний посібник / Компанець Н., Луценко І., Коваль Л. К.: Видавнича група «Атопол», 2018. 100 с.
6. Положення про заклад дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 р. № 86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-п#Text>.
7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 18.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
8. Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році. Лист МОН від 21.08.2023 № 1/12490-23 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20232024-navchalnomu-roci>
11. Прохоренко, Л. І., Орлов, О. В. (2021). Діти з особливими потребами в умовах кризових викликів: навчання і супровід: Наукова доповідь на вебконференції «Учені НАПН України – українським учителям», 25 серпня 2021 р., м. Київ, Україна. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 3(2), 1-8. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-17-11>
12. Психолого-педагогічні засади технологій супроводу дітей з особливими освітніми потребами у процесі їх соціальної інтеграції : кол. монографія / наук. ред. А. Обухівська, Т.Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2020. 113 с.
13. Психолого-педагогічний супровід виховання і розвитку дітей дошкільного віку з родин учасників АТО і внутрішньо переміщених осіб: концепція, методика, технології : навчально-методичний посібник / І.Луценко, А.Богущ, Л.Калмикова, В.Кузьменко, С.Поворознюк, О.Рейпольська ; за наук.ред. І.Луценко. Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 213 с.
14. Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника: кол. монографія / Т.Кочубей, В.Кузь, Л. Іщенко [та ін.]; за заг. ред. В. Кузя. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 212 с.
15. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції для науковців, практичних працівників та студентів (18 жовтня 2018 р.) / [гол. ред. Л. В. Іщенко] Умань: АЛІМІ, 2018. 89 с.
16. Психолого-педагогічна підготовка дітей до школи : навчально-методичний посібник / Т. В. Філімонова. Миколаїв : СПД Румянцева, 2020. 218 с.
- Інтернет-ресурси:**
17. Психолого педагогічний супровід виховання і розвитку дітей дошкільного віку в умовах війни / [https://www.youtube.com/watch?v=a9wggKw\\_zy8](https://www.youtube.com/watch?v=a9wggKw_zy8)
18. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання. Монографія / за заг. ред. О.Красовська. Рівне : О. Зень, 2021. 560 с.

**Викладач:**

кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри теорії та  
методики дошкільної  
і спеціальної освіти



Наталія КИРСТА

